

تغذیه طیور

(جلد اول)

جان. دی. سامرس

استاد بازنشسته

استون لیسون

استاد تغذیه دام

گروه علوم دام و طیور

دانشگاه گوئلف

گوئلف، اونتاریو، کانادا NIG 2W1

ترجمه

علیرضا صیداوی

محمود شیولزاد

انتشارات دانشگاه تهران

شماره ۲۷۰۶

شماره مسلسل ۵۰۹۳

Leeson, Steven تغذیه طیور / استون لیسون، جان. دی. سامرس : ترجمه محمود شیوازاد، علیرضا صیداوی. — تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات و چاپ، ۱۳۸۴. — ۲ ج.: جدول، نمودار. — (انتشارات دانشگاه تهران؛ شماره ۲۷۰۶) ISBN 964-03-9401-7 (دوره) ISBN 964-03-5093-1 (ج. ۱): ۳۰۰۰۰ ریال Nutrition of the Chicken, 4th ed, 2001. ۱. مرغ و خروسها - - تغذیه. الف. سامرس، جان. ۱۹۲۹ م. — Summers, John D. ب. شیوازاد، محمود، ۱۳۲۷ - مترجم. ج. صیداوی، علیرضا، ۱۳۵۴ - مترجم. د. دانشگاه تهران. مؤسسه انتشارات و چاپ. ه. عنوان. ۱۳۸۴ ۶۳۶/۵۰۸۵ SF ۴۹۴ / ل ۹ ۶ ۸۴-۴۰۰۴۹ کتابخانه ملی ایران	لیسون، استون، ۱۹۲۸ م
---	-----------------------------

شابک ۷-۱-۹۴۰۱-۹۶۴ (دوره دو جلدی) (2vol.set) ISBN 964-03-9401-7

شابک ۱-۵۰۹۳-۰۳-۹۶۴ (جلد اول) (vol. 1) ISBN 964-03-5093-1

عنوان: تغذیه طیور (جلد اول)

تألیف: استون لیسون - جان. دی. سامرس

ترجمه: دکتر محمود شیوازاد - علیرضا صیداوی

ناشر: مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

تاریخ انتشار: ۱۳۸۴ (چاپ اول)

چاپ و صحافی: مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران

مسئولیت صحت مطالب کتاب با مترجمان است.

«کلیه حقوق برای دانشگاه تهران محفوظ است»

بها: ۳۰۰۰۰ ریال

پست الکترونیک: Press@ut.ac.ir - آدرس سایت: Press.ut.ac.ir

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست

پیشگفتار	پنج
مقدمه	هفت
فصل اول- هضم و قابلیت دسترسی مواد مغذی	۱
فصل دوم- انرژی	۴۵
فصل سوم- پروتئین ها و اسیدهای آمینه	۱۲۷
فصل چهارم- ویتامین ها	۲۲۵

پیشگفتار

کتاب «تغذیه طیور» اولین بار در سال ۱۹۶۹ توسط اسکات، نشیم و یانگ تألیف شد. این کتاب به لحاظ ارائه مجموعه کاملی از اطلاعات و دانش پایه لازم در زمینه تغذیه طیور، اثری ارزشمند و بی نظیر بود. ویرایش دوم کتاب در سال ۱۹۷۶ و ویرایش سوم آن در سال ۱۹۸۲ به چاپ رسید. از آن زمان به بعد، نویسندگان اولیه این کتاب بازنگشته شده یا به تحقیق و مطالعه در زمینه های دیگری بجز تغذیه طیور پرداخته اند. ایده بازنویسی و ویرایش مجدد این کتاب اولین بار هنگام ملاقات ما با دکتر دیو آنوستیک از دانشگاه کرنل، در کنگره بین المللی طیور آمریکای لاتین، در شهر لیمای پرو مطرح شد. دکتر دیو پس از صحبت با دکتر اسکات اظهار نمود که ایشان برنامه ای برای تألیف ویرایش چهارم این کتاب نداشته اند و به علاوه در صدد تألیف کتابی در زمینه تغذیه سگ ها می باشند.

پس از مراجعت به گونلف، ما با دکتر اسکات تماس گرفتیم، و پس از مطرح کردن قضیه بازنویسی این کتاب، با حمایت و تأییدات بی شائبه ایشان در زمینه بازنویسی و ویرایش مجدد این کتاب کلاسیک مواجه شدیم. در طی دو سال اخیر با کار بر روی ویرایش چهارم این کتاب، سعی کردیم کیفیت و اهدافی را که اسکات، نشیم و یانگ در ویرایش های پیشین در نظر داشتند، همچنان حفظ نماییم. امید آن داریم خوانندگان ارجمند این کتاب، از مطالعه آن لذت و بهره کافی ببرند. برای بازنویسی این کتاب آگاهی از مباحث جدید و ناشناخته در زمینه تغذیه طیور و کسب اطلاع از نتایج تجربیات و آزمایش های مختلف پژوهشگران لازم و ضروری بود. ما تلاش کردیم ضمن حفظ توازن بین یافته های علمی جدید با آنچه در ویرایش های پیشین درباره جنبه های کلاسیک تغذیه طیور آمده بود، تا حد امکان اطلاعات و یافته های جدید بیشتری را در ویرایش چهارم ارائه کنیم. در واقع در این ویرایش، مباحث جدید زیادی مطرح شده و در برخی موارد نیز به ناچار برخی اطلاعات قدیمی یا موضوعاتی که چندان اهمیت ندارند حذف شده است؛ اطلاعاتی که در پاره ای اوقات خوانندگان را به پژوهش های انجام شده در صد سال قبل می بُرد. مخاطبان اصلی این کتاب دانشجویان و فارغ التحصیلان تغذیه طیور، متخصصان طیور و بالاخره دست اندرکاران صنعت طیور می باشند.

ما همواره مرهون زحمات و نندی بوئر به دلیل مشارکت در طراحی فصل های مختلف و

نیز لوری پار به لحاظ همکاری ارزشمندش در اسکن و طراحی بسیاری از شکل‌های جدید این کتاب هستیم. همچنین از لیندا کاستون و دیان اسپرات به دلیل دقت و احساس مسئولیت بی‌شائبه در تصحیح متن حروفچینی شده و مطابقت آن با دست‌نوشته‌ها سپاسگزاریم.

فصل آخر این کتاب برگرفته از یافته‌های دکتر گونزالو دیاز، استاد دانشگاه ملی کلمبیا می‌باشد. ایشان علاوه بر مشارکت در تألیف یکی از کتاب‌های پیشین، وقتی متوجه شد که ما قصد بازنویسی این کتاب را داریم، پیشنهاد کرد بخشی تحت عنوان «مواد سمی طبیعی در اجزای خوراکی» به این کتاب افزوده شود. در واقع، فصل دهم این کتاب حاصل تلاش و تحقیقات دکتر دیاز می‌باشد.

سرانجام اینکه ما از همه محققانی که در منابع انتهای هر فصل به مقالات و پژوهش‌های آنها اشاره شده است متشکریم. در واقع، نتایج تحقیقات و نظریات آنها، پایه و اساس این کتاب را تشکیل داده است.

استون لیسون - جان سامرس

گلف، آوریل ۲۰۰۱

مقدمه

پرورش طیور در جهان از قدمت دیرینه‌ای برخوردار است. با توجه به حجم وسیع سرمایه‌گذاری‌ها در این بخش و تعداد بسیار زیاد افرادی که در این صنعت و صنایع مرتبط با آن فعالیت می‌کنند و همچنین با اذعان به نقش و اهمیت به‌سزایی که این صنعت از دیرباز در تغذیه بشر داشته است، تاکنون تحقیقات و پژوهش‌های گسترده‌ای در ابعاد مختلف علوم طیور انجام شده است، و محققان زیادی در سرتاسر جهان در تکاپوی یافتن راهکارهایی نوین در جهت افزایش بهره‌وری و ارزش افزوده این سیستم‌اند.

دانش تغذیه و علوم مرتبط با آن در صنعت طیور، از اهمیت و جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و به دلیل اینکه بخش عمده هزینه‌های جاری در پرورش طیور، صرف تغذیه این حیوانات می‌شود، اکثر پژوهش‌ها نیز معطوف به این بخش است. کتاب «تغذیه طیور اسکات» از معتبرترین و جامع‌ترین کتاب‌هایی است که تاکنون در این زمینه منتشر شده است. این کتاب امروزه در اکثر دانشگاه‌های معتبر جهان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین کتاب‌های درسی دانشجویان علوم دامی در مقاطع مختلف تحصیلی تدریس می‌شود.

ویرایش‌های قبلی کتاب «تغذیه طیور» توسط اسکات، نشیم و یانگ تألیف گردیده بود که در ایران نیز پیش از این ترجمه شده، و به‌چاپ رسیده بود. همان‌گونه که لیسون و سامرس در پیشگفتار این کتاب بیان کرده‌اند، به لحاظ گسترش روزافزون یافته‌های جدید در زمینه تغذیه طیور، از مدت‌ها قبل لزوم بازنگری و ویرایش کتاب‌های پیشین که بیش از دو دهه از چاپ آخرین ویرایش آنها می‌گذرد، احساس می‌شد. لذا این دو محقق که از برجسته‌ترین دانشمندان علوم دامی و بویژه تغذیه طیور می‌باشند، پس از مشاوره با نویسندگان قبلی، اقدام به بازنویسی این کتاب و اصلاح قسمت‌های مختلف آن منطبق با نتایج آخرین تحقیقات و پژوهش‌ها نمودند. کتاب حاضر پس از انتشار در سال ۲۰۰۱، با استقبال وسیعی در سرتاسر دنیا مواجه و به‌سرعت به زبان‌های مختلف برگردانده شد. با گذشت بیش از چهار سال از عرضه این کتاب و با توجه به تقاضا و نیاز مبرم دانشجویان و محققان تغذیه طیور به مطالعه آن، بر آن شدیم تا این کتاب را به زبان فارسی برگردانده، و جهت استفاده عموم منتشر نماییم. اینکه که به یاری حضرت حق این کتاب آماده عرضه است، آن‌را با آرزوی اعتلا و پیشرفت همه جانبه کشور عزیزمان ایران تقدیم

محضر اساتید، پژوهشگران و علاقه‌مندان علوم دامی و بویژه تغذیه طیور کرده، و از همگان خواستاریم ما را از نقطه‌نظرات اصلاحی خود بی‌بهره نگذارند.

محمود شیوازاد - علیرضا صیداوی

تهران، ۱۳۸۴

www.ketab.ir